

Fråga Doktor Sólveig

Hej Sólveig!

Jag undrar när man väljer att ge gammaglobulin till barnen och om det finns några ”gränser”. När jag frågar runt bland läkare och familjer som fått gamma till sina barn så får jag hela tiden olika svar.

Vad har gamma för funktion? Hur går det till?

Är det vanligt att barn med CATCH 22 får detta som behandling?

Finns det någon åldersgräns för när behandlingen kan påbörjas?

Kan man även ge gamma till vuxna med mycket infektioner?

Tack på förhand, Jonas Lerin

Vad är gammaglobulin och vad har det för funktion?

Gammaglobulin (immunglobulin) är antikroppar, som har en viktig funktion i vårt immunförsvar. För varje främmande ämne, som vi kommer i kontakt med och behöver skydda oss mot, bildas antikroppar. Antikropparna är speciella för just det ämnet och passar som nycklar till ett lås. De fäster vid det främmande ämnet och ser till att resten av immunförsvaret kan ”se” det och oskadliggöra det. Det finns fem olika klasser av gammaglobuliner (IgG, IgA, IgM, IgD och IgE). Mest har vi av IgG och av denna sort finns fyra undergrupper. Gammaglobulin bildas av B-lymfocyterna (B celler). Gammaglobulin är i första hand viktigt för att svara oss mot bakterieinfektioner.

Det är inte vanligt att personer med 22q11-deletionssyndrom har brist på immunglobuliner. Immunbristen vid 22q11-syndromet orsakas av att brässen ofta är underutvecklad och därför utbildas färre T-lymfocyter (T-celler) i brässen. Detta är den främsta orsaken till att många med syndromet har återkommande infektioner, särskilt i barnåren. T-cellernas uppgift är bland annat att försvara oss när vi drabbas av virusinfektioner t ex förkylningar.

Immunförsvaret är dock mycket större och mera komplicerat än vad det låter i denna beskrivning. Det finns olika sorters vita blodkroppar i immunförsvaret som har en mängd olika uppgifter och samarbetar sinsemellan. T och B cellerna tillhör det så kallade specifika immunförsvaret.

När ger man gammaglobulin till personer med 22q11-deletionssyndrom?

Man ger gammaglobulin till de som har en klar brist av immunglobuliner. Dessa personer är få. Vi har sett att enstaka barn och vuxna med 22q11 deletion har brist på en eller flera sorter av immunglobuliner. Det finns dock enstaka personer med 22q11-syndromet, som inte har en klar brist på gammaglobulin som har fått behandling med gammaglobulin. De har då haft mycket problem med infektioner och avvikelser i immunförsvaret som ligger till grund för denna behandling. Det går inte att sätta några klara gränser, utan läkaren gör en individuell bedömning för varje enskild patient.

Hur ger man gammaglobulin?

Gammaglobulin är en lösning av antikroppar, som har framställts ur blod från blodgivare. Det föreligger mycket arbete för att framställa antikropparna och rena lösningen och därför är detta en dyr produkt. Gammaglobulinet får man antingen direkt in i blodet med dropp var fjärde vecka eller i underhudsfettet (oftast i buken) en eller två gånger per vecka.

Man kan ge gammaglobulin till alla åldrar och det finns ingen åldersgräns för när behandlingen kan påbörjas. Man kan således även ge gamma till vuxna med mycket infektioner.

Med vänlig hälsning, Sólveig Óskarsdóttir

PS. Numera används namnet CATCH 22 sällan internationellt och därför har jag valt att använda benämningen 22q11-deletionssyndrom eller korta ner den till 22q11-syndrom.